

Minder grondrisico's door samenwerken

Martin Hoenderkamp en Gerrit Jan van de Pol

17 januari 2019

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Bouwend Nederland
de vereniging van bouw- en infrabedrijven

VERENIGING VAN
WATERBOUWERS

De aanleiding!

1. Evaluatie RvdR 2017: oorzaken optreden risico's in beeld

- Evaluatie grondverzet Ruimte voor de Rivier.
- Conclusie:
 - regelgeving complex maar via vakmanschap beheersbaar;
 - het kan beter en duidelijker en minder onhandig;
 - verbeter samen met de markt.

2. Lopende initiatieven:

- Markt: Risicotafel BN en VVW.
- Marktvisie:
 - Gezamenlijke maatschappelijke opgave:
Waar werken we samen met de markt naar toe? Beter beheer grondrisico's.
 - Zakelijk en effectief samenwerken:
Hoe gaan we onderweg met elkaar om? Gebruiken elkaars ervaringen.
 - Excelleren, trots en vakmanschap:
Benutten van elkaars vakmanschap zodat we oplossingen krijgen.
Gezamenlijke werkgroepen, analyse, voorstellen en vandaag sessie en workshops.

Wat zijn we aan het doen?

3. 2018: Gezamenlijke werkgroepen aannemers (via VVW en BN) en RWS:

- Ontwikkelen gereedschappen.
- Juni 2018: 1^e terugkoppeling.

4. 2019:

- 2^e klankbordsessie op de INFRATECH.
- Q2 van 2019: platform www.mindergrondrisico.nl.
- Uitbreiding, actualisering en beheer platform: wie doet wat?
- Afronding: medio 2019.

Wat gaan we vandaag doen en waarom (klankborden)

- 12.30 – 12.45 Wat hebben we bedacht.
- 12.45 – 13.45 Discussie aan de hand van stellingen.
- 13.45 – 14.00 Terugkoppeling en afsluiting.

De aanleiding

Hoe verbeteren?

Vandaag

Ambities

Wat levert het op?

De goede weg?

Het platform

Constateringen en kansen op verbetering

Optreden van grond-gerelateerde risico's:

- Veel discussie en gedoe tussen OG en ON.
- Goede samenwerking onder druk.
- Leidt automatisch tot minder duurzame projecten.

Kans op optreden risico beperken door:

- Betere projectvoorbereiding en uitvoering risico-gestuurd onderzoek.
- Informatie beter duiden door OG.
- Betere analyse en risico-inschatting ON.
- Bodemdata beter geordend ter beschikking te stellen aan inschrijvers.

De gevolgen beheersen door:

- Goede uitvoering beheersmaatregelen door betere samenwerking OG en ON.
- Transparantie over risico's bij beide partijen.
- Inschrijvers uitdagen in aanbestedingsfase, dialoog.

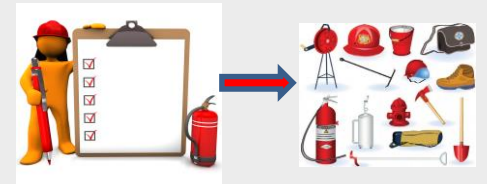
Ambities

- OG en ON zorgen samen voor een beheerste uitvoering:
 - zakelijk en effectief samenwerken;
 - wendbaar en flexibel blijven;
 - elkaars vakmanschap benutten.
- Risico's beheersen op basis van 'best for project'.
- (ver-)delen van risico's is bespreekbaar indien 'best for project'.
- Marktwerving, vakmanschap, innovatie en ondernemerschap stimuleren.
- Bodeminformatie verzamelen: zorgvuldig ('juist'), proportioneel ('voldoende') en dus ook risico-gestuurd.
- Informatie verstrekken die nodig is om een prijs te kunnen maken, zonder dat het speculatie oproept.

Wat levert het op?

Resultaten tot nu toe:

- Een risicodossier.
- Een stappenplan met 41 stappen.
- Een document ter duiding van bodemdata.
- Model voor risicoverdeling m.b.t. afwijkende bodemeigenschappen.
- Werkwijze voor risicobeheer via BPKV.
- Wegwijzer voor contracten met ruimte voor risicobeheer.
- Concretiseringsfase.
- Inkoopstrategie.
- Grondstromenvisie.
- Checklist risico-gestuurd onderzoek.

Checklist risico's Beheersmaatregelen

Hoe gaan we het presenteren?

- 3^e blad stappenplan.

<http://staging.rocktheweb.nl/mindergrondrisico>

Zitten we op de goede weg?

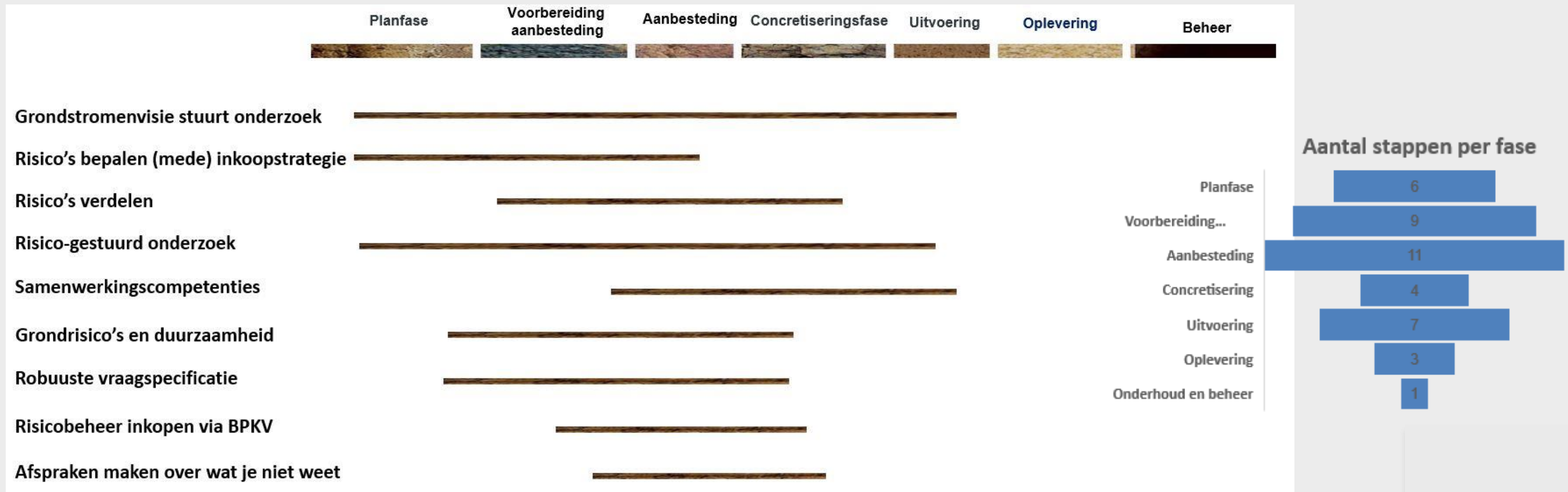
1. Stappenplan (Wim Sterk en Erik Schurink).
2. Bodemdata in de aanbestedingsfase (Pieter de Boer en Bart van Druenen).
3. Gunnen via BPKV op risicobeheer (Frank Melten en Martin Egas).
4. De concretiseringsfase voor definitieve gunning (Roel Reuser en Richard Brouwer).

Thema 1: stappenplan

Een hulpmiddel voor OG en ON: stapsgewijze informatie voor een gestructureerde wijze risicobeheersing op bodem en grondverzet.

Hoe, wat, wanneer, waarom en met wie?

Ter ondersteuning worden gereedschappen aangeboden.

Thema 1: Stappenplan

Wim Sterk (RWS) en Erik Schurink (RWS)

Stelling 1: Risicobeheer gaat iedereen aan, en niet alleen de risicomanager (van de OG)!

Thema 1: Stappenplan

Wim Sterk (RWS) en Erik Schurink (RWS)

Stelling 2: Des te meer ruimte een contract geeft aan de ON (ontwerp en materiaalkeuze), des te beter het risico-beheer in de uitvoering.

Thema 1: Stappenplan

Wim Sterk (RWS) en Erik Schurink (RWS)

Stelling 3: Een grondstromenvisie bij de inschrijving is een belangrijke basis voor een goede risicobeheersing.

Thema 2: Bodemdata

Pieter de Boer (RWS) en Bart van Druenen (Boskalis)

- Bodemdata is een breed begrip en betreft de milieuhygiënische- en civieltechnische kwaliteit maar ook (bodemvreemde) “obstakels” (K+L, CE, Archeologie) in het projectgebied.
- Bodemdata is bedoeld om het grondverzet te ontwerpen.
- Bodemdata is nodig om risico's te kwantificeren (kans van optreden bepalen, en consequenties (tijd, geld) inzichtelijk maken).

NB:

UAV-GC: Opdrachtgevers zijn verantwoordelijk voor de juistheid van bij aanbesteding geleverde informatie, niet voor de volledigheid

Thema 2: Bodemdata

Risico's

- Toprisico's bodemdata volgens risicolijst:
 - Contractvoorbereiding (OG): Aanbestedingsdossier bevat onvoldoende of onjuiste bodemdata.
 - Aanbesteding: Gegadigden zien dat bodemdata onvoldoende of onjuist is maar melden dat niet.
 - Uitvoering: Werk wordt ontworpen op basis van onvoldoende of onjuiste bodemdata.

NB: De informatiebehoefte verschilt per projectfase. In het algemeen neemt de informatiebehoefte toe naarmate een project vordert.

Thema 2: Bodemdata. Stellingen

Stelling 1 (juistheid):
Bodemdata is per definitie onjuist.

Thema 2: Bodemdata. Stellingen

Stelling 2 (voldoende/juistheid):

Er bestaan geen (bodem)onderzoeksprotocollen die erop gericht zijn om risico's grondverzet te beheersen.

Thema 2: Bodemdata. Stellingen

Stelling 3 (voldoende/juistheid):

Uiteindelijk is het de verantwoordelijkheid van de ON (uitvoerende partij) om te borgen dat het uitvoeringsplan voor grondverzet op voldoende en juiste informatie is gebaseerd.

Thema 3: Gunnen BPKV op risicobeheer:

Frank Melten (RWS) en Martin Egas (Ploegam)

Beste Prijs-Kwaliteit Verhouding of “BPKV” :

- * nieuwe benaming voor EMVI droeg;
- * BPKV is criterium beoordeling kwaliteit (naast kosten of prijs) .

EMVI is nu de verzamelnaam is geworden voor alle gunningscriteria).

1. *Beste Prijs-Kwaliteit Verhouding (BPKV);*
2. *Laagste kosten berekend op basis van kosteneffectiviteit, zoals de levenscycluskosten;*
3. *Laagste prijs.*

Thema 3: Gunnen BPKV op risicobeheer. Stellingen

Stelling 1:

Opdrachtgevers en Opdrachtnemers kunnen de BPKV (criteria opnemen) veel actiever inzetten t.b.v. de risicobeheersing van grondrisico's.

Thema 3: Gunnen BPKV op risicobeheer. Stellingen

Stelling 2:

Opdrachtgevers moeten zich pro-actiever opstellen bij de beheersing van grondrisico's in het kader van het projectbelang.

Thema 3: Gunnen BPKV op risicobeheer. Stellingen

Stelling 3:

BPKV wordt gezien als een nuttig middel om te sturen op de risicobeheersing van grondrisico's

Thema 4: de concretiseringsfase

De concretiseringsfase tussen voorlopige en definitieve gunning:

- **Doel:** gedeeld beeld van bodeminformatie, interpretatieverschillen boven tafel, zodat discussie tijdens de uitvoering worden voorkomen.
- **Wie:** 1 op 1 tussen OG en (beoogd) ON
- **Hoe:** bespreken uitgangspunten bodeminformatie, grondbalans en werkmethode bespreken (gelijkenis met concretiseringsfase van BVP)
- **Niet:** een onderhandeling

Roel Reuser (RWS) en Richard Brouwer (Van Oord)

Thema 4: de concretiseringsfase. Stellingen.

Stelling 1: De concretiseringsfase zou plaats moeten vinden na gunning

Thema 4: de concretiseringsfase. Stellingen.

Stelling 2: Door strategisch gedrag komen de echt belangrijke risico's ook tijdens de concretiseringsfase niet boven tafel

Thema 4: de concretiseringsfase. Stellingen.

Stelling 3: Het nut van de concretiseringsfase laat het onvermogen zien van ON en OG om tijdens de aanbesteding een open en oprecht gesprek te voeren over bodemrisico's.

Gaan we hiermee risico's beter beheersen?

Discussie n.a.v. stellingen

- Stappenplan:
- Bodemdata in de aanbestedingsfase:
- Gunnen via BPKV op risicobeheer:
- De concretiseringsfase voor definitieve gunning:

Algemene conclusies: gaat dit bijdragen aan beheer grondrisico's

Het platform www.mindergrondrisico.nl:

- Eind maart 2019: open.
- Eind juni 2019: aanvullingen toegevoegd.
- > medio 2019: wie doet het beheer?